

หน่วยที่ ๔

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ

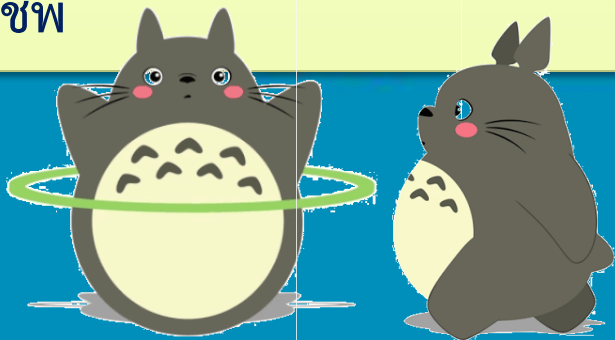

๑. แนวความคิดและหลักการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับงานอาชีพ
  - ๑.๑ ความหมายของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ
  - ๑.๒ แนวความคิดและหลักการในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ
๒. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมกับการประกอบอาชีพ
  - ๒.๑ สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดอาชีพ
  - ๒.๒ ปัจจัยสำคัญของการเกิดอาชีพ
๓. สิ่งแวดล้อมกับอาชีพในแต่ละภูมิภาค
  - ๓.๑ สิ่งแวดล้อมกับอาชีพในภาคเหนือ
  - ๓.๒ สิ่งแวดล้อมกับอาชีพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
  - ๓.๓ สิ่งแวดล้อมกับอาชีพในภาคกลาง
  - ๓.๔ สิ่งแวดล้อมกับอาชีพในภาคใต้
๔. การจัดการสิ่งแวดล้อมกับงานอาชีพ

สมรรถนะประจำหน่วยการเรียนรู้

แสดงความรู้ ความเข้าใจ และสามารถอธิบายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมกับการประกอบอาชีพ สิ่งแวดล้อมกับอาชีพในแต่ละภูมิภาค แยกแยะสิ่งแวดล้อมกับอาชีพในแต่ละภูมิภาค ตลอดจนอธิบายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมกับงานอาชีพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมกับงานอาชีพได้
๒. อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมกับการประกอบอาชีพได้
๓. ระบุอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมกับการประกอบอาชีพได้
๔. อธิบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมกับอาชีพในแต่ละภูมิภาคได้
๕. แยกแยะสิ่งแวดล้อมกับอาชีพในแต่ละภูมิภาคได้
๖. อธิบายเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมกับงานอาชีพได้

แนวความคิดและหลักการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับงานอาชีพ

สิ่งแวดล้อม (Environmental) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งสิ่งที่มีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต

การจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management) หมายถึง ขบวนการดำเนินการอย่างมีระบบในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติสนองความต้องการของมนุษย์ โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ (สิ่งแวดล้อม) ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และมนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources Management) หมายถึง วิธีการดำเนินการ เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติดำรงอยู่ มีเพิ่มขึ้น และไม่ถูกทำลายทั้งทางตรงและทางอ้อม

งานอาชีพ (Occupation) หมายถึง งานที่ทำเป็นประจำ ก่อให้เกิดรายได้ เพื่อนำมาเลี้ยงตนเอง ครอบครัว และเพื่อซื้อจ่ายปัจจัยที่จำเป็นหรือต้องการ

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ

หมายถึง กระบวนการจัดการ แผนงาน หรือกิจกรรมในการจัดสรร และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อสนองความต้องการในระดับต่างๆ ของมนุษย์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา คือ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพของสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงานประกอบอาชีพต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยยึดหลักการอนุรักษ์ด้วยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด ประหยัด ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

แนวความคิดและหลักการในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ

๑. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๑ หลักการปฏิบัติทางระบบนิเวศ

๑.๒ หลักการปฏิบัติอย่างยั่งยืน

๑.๓ หลักวิธีการแบบมีส่วนร่วม

๑.๔ หลักการเน้นปัญหาของประชาชนในพื้นที่

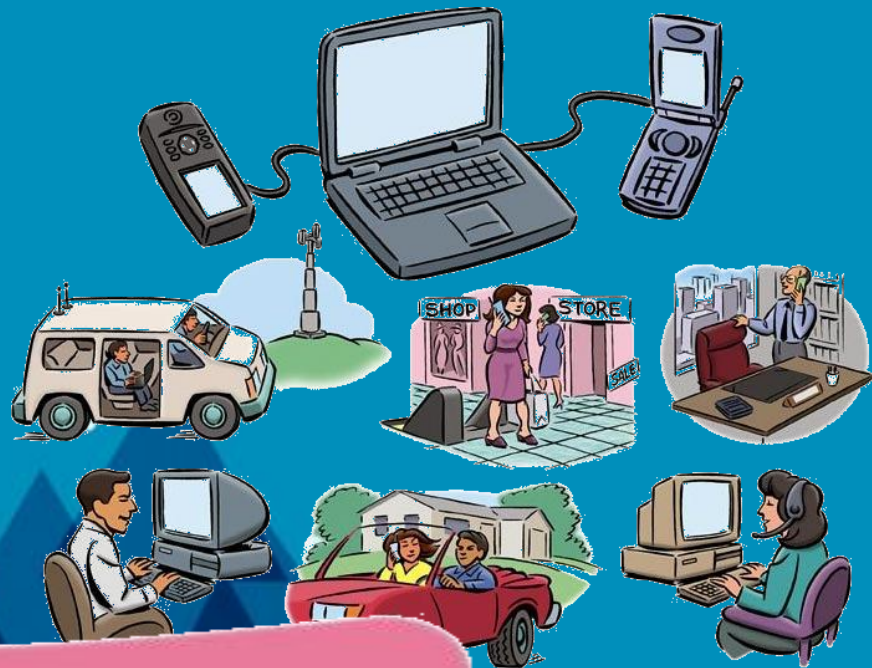
๑.๕ หลักการจัดการอย่างเหมาะสม

๑.๖ หลักความเสมอภาค

๑.๗ หลักแห่งการมองการณ์ในอนาคต

๒. หลักการจัดการแบบบูรณาการ

การให้นักวิชาการ หรือ
ผู้เชี่ยวชาญในทุกสาขาวิชา
ที่เกี่ยวข้องมาประชุม เพื่อระดม
ความคิดย่อมจะได้แนวทางในการ
จัดการปัญหาของสิ่งแวดล้อมได้ดีกว่า
และมีประสิทธิภาพ มากกว่าการแก้
ปัญหาด้วยนักวิชาการเพียงคนเดียว

อิทธิพลของ สิ่งแวดล้อม

๑. อาชีพ

๒. ที่อยู่อาศัย

๓. วัฒนธรรมและประเพณี

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตและ การประกอบอาชีพอย่างไร

การผลิตขั้นปฐมภูมิ

๑. การเก็บหาของป่า จับปลา และล่าสัตว์

๑. การผลิตขั้นปฐมภูมิเพื่อการยังชีพ

๒. การเลี้ยงสัตว์แบบเร่ร่อน

๓. การเพาะปลูกแบบยังชีพ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตและ การประกอบอาชีพอย่างไร

การผลิตขั้นปฐมภูมิ

๒. การผลิตขั้นปฐมภูมิเพื่อการค้า

๑. การเกษตร

๒. การทำประมง

การผลิตขั้นทุติยภูมิ

เป็นการผลิตในขั้นที่สูงขึ้น พึ่งพาธรรมชาติน้อยลง
นำสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาสร้างให้เกิดประโยชน์
หรือมีคุณค่าต่อมนุษย์ โดยผ่านกระบวนการแปรรูป

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตและ การประกอบอาชีพอย่างไร

กิจกรรมบริการ

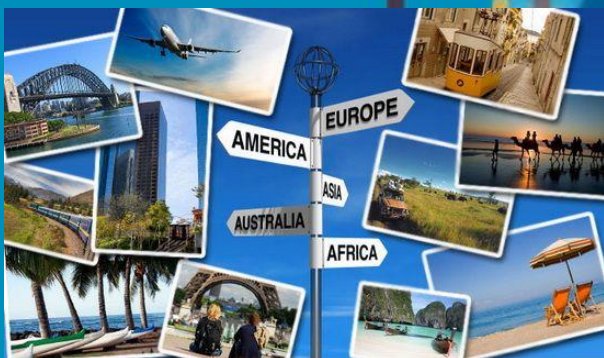
การคมนาคมสื่อสารและการขนส่ง

การผลิตขั้นตติยภูมิ

การค้า

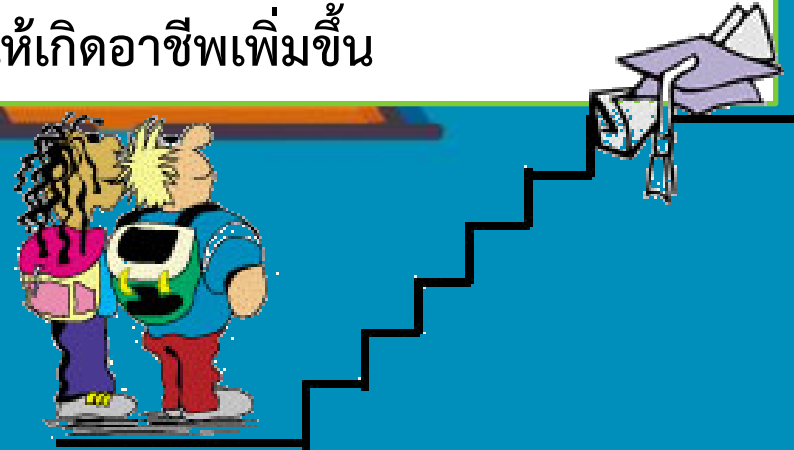
การท่องเที่ยว

ปัจจัยสำคัญของการเกิดอาชีพ

๑. สภาพสิ่งแวดล้อมของการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญซึ่งอยู่รอบตัวผู้ประกอบอาชีพ ได้แก่ เครื่องจักรกล อุปกรณ์การทำงาน แสงสว่าง ฝุ่นละออง สารเคมี ฯลฯ นอกจากนี้ ยังรวมถึงสภาพการทำงานที่ซ้ำซาก งานเร่งรีบ เป็นต้น ความไม่เป็นระเบียบ สกปรก ในการก่อให้เกิดภัยจากการประกอบอาชีพ ทำให้เกิดอาชีพขึ้น เช่น อาชีพคนทำความสะอาด อาชีพการตรวจสอบระบบการทำงานให้สามารถใช้งานได้เสมอ เป็นต้น

๒. ความต้องการของมนุษย์ ได้แก่ ปัจจัย ๔ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงของการใช้เทคโนโลยีในการผลิตที่ทันสมัย ความพยายามในการหาสินค้าตามที่ถูกค่าปรารถนา เพื่อสนองความต้องการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ทำให้เกิดอาชีพเพิ่มขึ้น

สิ่งแวดล้อมกับอาชีพในแต่ละภูมิภาค

อาชีพเกิดจากที่อยู่อาศัย

อาชีพเกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

อาชีพเกิดจากอาหาร

อาชีพเกิดจากสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ

อาชีพเกิดจากประเพณี

อาชีพเกิดจากการใช้ภาษาและเครื่องแต่งกาย

สิ่งแวดล้อมกับอาชีพในแต่ละภูมิภาค

อาชีพของภาคเหนือ

อาชีพของภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ

สิ่งแวดล้อมกับอาชีพในแต่ละภูมิภาค

อาชีพของภาคกลาง

อาชีพของภาคใต้

การจัดการสิ่งแวดล้อมกับงานอาชีพ

อาชีพที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นอาชีพที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ สำนักแผนและนโยบายสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี กรมอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติแห่งชาติ และบริษัทที่ปรึกษาทางด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

การจัดการสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดอาชีพเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น ขยายไม้เฟอร์นิเจอร์ไม้ การเกษตร นักวิทยาศาสตร์ทางน้ำ นักวิทยาศาสตร์ทางทะเล ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์ ถ่ายรูป ช่างไฟฟ้า ช่างเชื่อมแก๊ส พลังงาน ปั่นน้ำมัน น้ำมัน พลาสติก อสังหาริมทรัพย์ ที่ดิน ก่อสร้าง เซรามิก ทองคำ เหล็ก อุปกรณ์โลหะ เครื่องจักร อาวุธ มีด ขยายเครื่องประดับ อัญมณีต่างๆ เป็นต้น

บทสรุป

มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้ต้องพึ่งพาอาศัยธรรมชาติ ในการดำรงชีวิตนั้น มนุษย์ต้องประกอบอาชีพ และอาชีพที่ต้องพึ่งพาอาศัยธรรมชาติจะยั่งยืนตลอดไปได้ ก็ต่อเมื่อมนุษย์รู้จักรักษาสภาพความสมดุลทางธรรมชาติ

ปัจจุบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มนุษย์ได้ใช้เพื่อความสะดวกสบายและรวดเร็วในการดำรงชีวิต การใช้ทรัพยากรธรรมชาติจึงเป็นไปอย่างรวดเร็วซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ทั้งสิ้น จะเห็นว่าการพัฒนาชีวิตให้มีคุณภาพเป็นสิ่งที่สามารถทำได้โดยง่ายและควรที่ทุกคนจะเลือกทำให้ดีที่สุด บุคคลที่มีชีวิตที่มีคุณภาพย่อมสามารถสร้างสรรค์ความคิดที่เหมาะสมที่ควร อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่เหมาะสม ทั้งของตนเองครอบครัว และประเทศชาติ

แล้ว
พบกัน
ใหม่

THANK
YOU!

